

Melijen

Dolgo je trajalo deževje. Melijen je tiščal obraz v raščivato odojo. Ob oknu je kapljalo. Pogledal je z enim očesom in mraz ga je spreletel. V pločevinasti cevi je bobnelo. Na stropu se se nizale temnejše in svetlejše proge. Razmočene saje so risale navpičnice na steni. Skozi okno je videl visok dimnik, katerega se je vedno bal.

"Saj stoji na mrtvem hribu, tam ne bi bil, saj je tam vase mrtvo."

Dimnik je puhal sivkast dim, ki se je v kupu zbiral. Nato je počasi padal, padal. "Saj je prav, sicer to ne bi bilo naše mesto. Žvečer, ko pada mrak, je to tako lepo in ta vonj po dimu se meša z vonjem vode in cvetočega repuha."

Pod oknom so hodli ljudje gor in dol. "Pa saj sami ne vedo zakaj. Najbrž zato, da bi kazali nove dežnike."

Vse, kar jih je obdajalo, je ljubil, le njih ni maral.

"Le daj, Melijen, le daj."

Rjasta lopata se je škripaje zarila v rdeče blato. Spet je zagrmelo in voz je bobnel v temo. Acetilenka je pihalna in mežikala. Od časa do časa je zakrulilo v njej in tedaj je še močneje pihnila. Prečni tram je bil malo počrnel.

"In sedaj je Melijen srečen, čeprav je bolan. Ne, saj ni bolan, le tako čudno tolče v njem."

Iz daljave se je razlegal krohot.

"Saj je bolje, da greš, Melijen; ne rabim te več."

O, saj je bil močan, zelo močan, toda obraz se mu je krčil in v grlu ga je tiščalo.

Nerodno je tolkel ob tla. In tisti visoki okovani prag. Smrdljiv veter je pihal in Merkur na stolpu je kazal deževje. Pogled mu je uhajal skozi suho brajdo.

Steklena vrata so zaječala in gost tobačni dim mu je puhnil v obraz. Pa je bil zopet vesel in prav zato je v mislih preklinjal svetel natakaričin predpasnik in zoprno šumenje ventilatorja.

"Samo da je malo, malo vesel!"

In ko so vrata zopet zaškripala, je celo zavriskal. Tako širok je bil tisti večer trg. Od časa do časa ga je oplazila svetloba zibajoča se svetilke. Dežja ni čutil. In razjedena, pozelenela pločevina na strehi je tako zoprno tolkla v sunkih vetra.. "Preklet ropot, prav nalašč, ker me boli. In to zoprno kapljanje in zakaj tako široka cev; preveč bobni..."

Še je tolklo ob moder, bliskajoč se tlak tisočero kapelj.

"Pa vsaka se razbijje, prav jim je!"

Take noči Melijen še ni doživel. Črna gmota ga je tiščala.

"Pa samo njega, še in še."

Ob straneh se je črnina izgubljala, legala je samo nanj. Lahki, svetlejši stožci so se vrteči le okoli njega; čutil jih je, a vdihati jih ni mogel.

"Sem samo toliko, da sem bil na nizkem, z bršljanom poraslem obzidju. Zeleni slapovi so padali čezenj in razjeden je bil. Težki koraki so hodili po njem in ko je sonce nočno sijalo, se je dvigal izpod čevljev smrdeč prah. In tam spodaj je bilo mnogo, skoraj nešteto ljudi in bolj hitro so hodili. Cudno je zaudarjalo po potu in umazaniji."

Nenadoma mi je noga zastala in čutil sem nepopisno mehkobo. Pogledal sem in opazil petero prstov na prašnem čevlju. Otresel sem in, zdi se mi, celo zaklel.

"Veš, "elijen, kar izgini, brenil te bom!"

Hitreje je zamežiknil in kotički ust so se mu povesili. Že je poskusil, jaz pa sem mu stopil na roko. Sli smo dalje in vročina je bila vedno hujša."

"To ni več poletna vročina, to je že pošastno," je zavpil nekdo.

S škripenjem peska so se mešali glasovi ciganskih bobnov. Zajetne ciganke črne polti v najnenavadnejših, pisanih oblekah so plesale čuden ples okoli marmornatega spomenika. Bil je visok obelisku podoben spomenik in nekaj je pisalo na njem, toda prah in premočna svetloba sta ve preveč rezali v oči, da bi mogel prebrati. ----- Videl sem le ... ne oči cigank in njih zagorelo kožo. Pesek je močneje zaškripal. Tisti, ki je prej vzdihoval, je padel. Vdrinili so ga in on je zdrknil čez zid, nekajkrat zamahnil z rokami, nato pa lagodno polzel po bršljanovi odeji in padel med one tam spodaj. Ozrli smo se za njim. Oni pa so ga pobrali in mu pomagali, da so skupno rimili naprej. Nihče ga ni spoznal, zato so pred njim tan pogosteje dvigali kape.

Kot pajčolan tanka, nato pa vedno gostejša koprena mi je segala čez oči. Skoznjo sem videl le živo začrtane konture vedno bolj skopo napravljenih teles cigank. Plavale so po zraku, se neprestano masnihale, se približevale in zopet izginjale nad črno gnoto.

Rahlo je božal hrapav okrasek na zidu. Z drugo roko se je oprijemal rjastih železnih palic v oknu, ki so se lupile in ga rezale. Steklo v težkih vratih je žvenketalo. Mrzli vonj po vlagi ga je osvežil. "E!" je počasi zategnil in si kmalu pokril obraz z dlanjo. Prestrašil se je samega sebe.

Dvakrat se je hitro okrenil, oprijemajoč se svetlikajoča se, vlažnega zidu in oči so mu izstopile. Strop nad njim se je počasi nižal, nižal. Bil je že tik nad njim. Zakričal je in se zgrudil.

Ko se je zopet prebudil, je ležal na kamnitih, polžasto zavitih stopnicah, ki so vodile skozi ta strop. Počasi, oprijemaje se, je stopal po njih. Na zgornjem hodniku je bila nekaka preproga s čudnimi vzorci. Od nekod je vel vonj po hrani in zelo dobro je čutil bližino ljudi. Tako dobro se je počutil in vse ga je takrat ljubilo. Pobožal je preprogo in nanjo pritisnil zgrbančeno, zaraščeno lice.

Dolge, raznobarvne poti so vodile po njem, lepo zavijale, križale se, se prepletale in končno izginjale.

"Prav na tisti drugi poti na vogalu ob jašku sem jo srečal."

"Dober večer!"

"Dober večer!"

Kazcefirni oblaki so polzeli čez svetljše ozadje. Lahka meglica je napolnjevala vse prazne prostorčke v mestu. Od nekod so se slišali težki koraki in mrmrajoče petje. Od vode je vel hladen smrad in pozibaval s čipkami obrobljene zavese v pritličnih oknih.

"Kako je, Marija?"

"Hvala."

"Tako rad te imam, Marija."

Čudno se je nasmehnila in se privila k njemu.

"Težko delamo in v vodi smo, toda zate bi delal še teže."

Dihal je vonj njenih las. Z nenavadno kretnjo se je oddaljila od njega.

"Lahko noč, Marija!"

"Ciao!"

Takrat je bil tudi srečen. Stal je na sredi in svet se je počasi vrtel okoli njega. Svetla sivina je tekla skozi njegovo življenje kot čez filmsko platno. Le nekaj svetlejših prog jo je rezalo.

Pred njim je ležala široka modra sinjina. Na desni strani pa je vodila ravna cesta od pristaniškega mesteca z ravnimi strehami in rdečimi zidovi. Na koncu pa je izginjala v svitu in prahu puščave. Stal je ob njej. Oni pa so hodili mimo, poznal jih je in se jim rahlo priklanjal. Zopet ga je streslo. Bili so brez rok, nog, glav, nekateri s prercanimi trebuhi. Cesta je v velikem loku zavila.

"Halt, Banditen!"

Smrdljivo, blatno dvorišče, tu in tam pokrito z deskami, je ležalo pod lesenim, osovraženim stolpon. Voda, ki je kapala s papirnatih streh, mu je pela znane pesmi. Spreletelo ga je po kosteh, kajti zopet je zaropotalo. Videl je dolgo, črno, sopihajočo pošast in nosnice so se mu krčile od smradu po gnilih truplih.

Kelijen, Kelijen! Zagual se je proti svetlobi. Videl je čudovit sončni zahod. Most preko ulice se je zibal pod njegovimi nogami, nad njim pa je bila prozorna streha, na katero je mesec risal pošasten, krvav zmazek. Od nekod pa se je oglasila pozelenela pločevina in skozi noč je planil le še grozljiv krik.

Drugi dan so peli zvonovi, stara brajda je postajala še redkejša, pozelenela pločevina je še ječala in Merkur je še kazal deževje.